

税务改革即将生效

联系人

Michael Ahern

合伙人& 税务法律服务主管
michael.ahern@pwc.com

Tsendmaa Choijamts

执行总监, 税务法律服务
tsendmaa.choijamts@pwc.com

Maryna Tarnavska

高级经理, 税务法律服务
tarnavska.maryna@pwc.com

Munkhjargal Ragchaakhuu

高级法律顾问
munkhjargal.ragchaakhuu@pwc.com

PwC Tax TMZ LLC

Central Tower 6th floor
Suite 603, Ulaanbaatar
14200, Mongolia
Tel : + 976 70009089
Fax : +976 11 322068
www.pwc.com/mn

该税务快讯由普华永道税务TMZ LLC制作。本快讯中包含的材料仅供一般参考, 不包含对所描述每个项目的全面分析。读者在采取(或不采取任何行动)之前, 应根据自己的情况咨询专业意见。我们对于依赖于本快讯内容而采取的行为或出现的疏忽不承担任何责任。

© 2019 PricewaterhouseCoopers Tax TMZ LLC.
All rights reserved. In this document, "PwC" refers to PricewaterhouseCoopers Tax TMZ LLC, which is a member firm of PricewaterhouseCoopers International Limited, each member firm of which is a separate legal entity.

蒙古议会于2019年3月22日通过了税法通则(The General Tax Law)、企业所得税法、增值税法和个人所得税法的修订。新修订的税法将于2020年1月1日起生效。

新修订的税法含糊不清, 因此需要进行更多的澄清并出台指引以适应新的变化。预计国家当局将批准一些新法规以实施修订后的法律。

简而言之, 税法的修订更改了以前的规则, 并另外引入了一些新的法规和概念, 如下所示:

- 一般反避税和转让定价规定
- 与外国税务机关就税务事宜进行信息交换的规定
- 税务争端处理流程的变更
- 税收罚款和处罚
- 增值税抵扣规定
- 税收居民和非税收居民定义的变更
- 关于常设机构的详细规定
- 应税收入确认的变更
- 计算企业所得税时支出抵扣规定的变更
- 税收损失结转变更
- 外国纳税税收抵免
- 关于受控外国公司的规定

更多详情, 请查看后页内容。

1. 税法通则和违法行为法 (Infringement Law) 中的主要变更

描述	变更
法定年限	税务稽查的法定年限从5年调整至 4年 。之前，法定年限只涵盖税额评估和罚款。此外，新税法的法定年限还涵盖税收抵免、亏损结转的使用，以及增值税评估的验证。
反避税规定	<p>新税法引入了《一般反避税条例》。税务机关的风险管理委员会将负责实施该条例，且有权重新评估税额（税额重新评估的年限应涵盖前4年）。</p> <p>i 由于税务机关引入了针对避税行为的新程序，纳税人应该对关联方交易加以重视</p>
税务事宜信息交换	税务机关将实施 税务事宜信息交换 的机制。税务机关将能够获取纳税人的财务信息和所有权信息。
关联方定义	引入了新的 关联方定义 ，适用于全部税务关系。
全面的转让定价规定	<p>引入全面的转让定价规定，以便与经合组织要求保持一致。符合要求的实体将需要提交年度转让定价报告、本地文档、主文档、国别报告。关于转让定价报告要求的详细指引将会在之后出台。</p> <p>i 如未能提交上述提及的转让定价文档，将会面临严厉处罚。</p>
未提交转让定价报告的处罚	<p>如未提交转让定价报告，将面临以下处罚：</p> <ul style="list-style-type: none"> - 未提交年度转让定价报告，将处以关联方交易金额的2%作为罚款 - 未提交本地文档和主文档，将处以关联方交易额的3%作为罚款 - 未提交国别报告，将处以关联方交易额的4%作为罚款
税务机关的修正要求	如在纳税申报表的桌面审查时发现差异，税务机关会 给纳税人发放通知 ，要求对纳税申报表进行修正。纳税人有义务对纳税申报表进行修正，或在收到修正通知的 3天内 给税务机关提供解释。如果纳税人未在 3天内 采取任何措施，或税务机关认为解释没有根据，这或许会成为税务机关 启动税务稽查的依据 。
支付税款时限延长	纳税人如受到法律列明的因素影响（如自然灾害、经营中止、医疗情况、或连续 3年 发生亏损），税务机关可根据纳税人的书面申请，将 支付税款的时限延长 至1年。尽管可延长时限，但总的延长期 不能超过2年 （当前税款支付可延长至60天）。
约束性税务裁定	税务机关可 出于税法实施的目的自愿出具指引/建议 ，或根据纳税人的申请出具。这样的指引/建议应发布在开放信息平台，除非涉及纳税人、国家或第三方的保密信息。如果申请与投资协议、产品共享协议、转让定价报告等相关，税务机关有权拒绝该申请。

1. 税法通则和违法行为法 (Infringement Law) 中的主要变更 (续)

描述	变更
<p>关于最终受益人的新定义</p>	<p>最终受益人指的是拥有以下权利 (益) 的个人：“在持有采矿/石油许可的法律实体中直接持股、参与、投票权比例在30%或以上，拥有土地使用 (或所有) 权；或间接持有或实施投票权，或有权通过拥有一个或多个级别所有权链的法人实体代表收取股息。”如果最终受益人发生了变更，纳税人应该在30天内通知税务机关。如果权利持有人或最终受益人的股份在本地或国际证券交易所进行了交易，权利持有人应在当年的7月20日和次年的2月20日前对发生的变更进行上报。</p>
<p>税务机关将从不同渠道收集纳税人的信息来确定责任</p>	<p>相关的国家机关和私人机构有义务定期或收到要求时向税务机关提供纳税人的信息：</p> <ul style="list-style-type: none"> - 国家机关，包括财政部、海关、警察、国家注册机关 - 蒙古证券交易所 - 矿产资源局 - 公证处 - 土地局/各级政府办公室 - 商业银行和非银行机构等
<p>税收违法违规违纪行为处罚规定</p>	<p>根据税务违反行为的类型，不同的法律 (税法或违法行为法) 将实施相应的罚款：</p> <ul style="list-style-type: none"> - 税法规定的罚款适用于以下行为或疏忽：i) 少缴纳应付税款，ii) 未预扣税款，iii) 未完成增值税义务。 - 除了需缴纳逾期罚款和重新评估的税款之外，还需缴纳重新评估税款的50%作为罚款。 - 引进重复违反的概念。如重复违反，除了需缴纳全部罚款和重新评估的税款之外，还需缴纳重新评估税款的50%作为罚款。 - 违反行为法中规定的罚款适用于无须进行税务稽查就能立即发现的问题，如未提交税务报告，逾期缴纳税款，未在法定期限内对必要的信息进行登记，等等。 - 逾期纳税罚款将上调20%
<p>扩大欠缴税款收取的授权</p>	<p>税务机关单独负责收取欠缴税款和欠税判决的实施，法院判决实施总署不再更多参与实施关于欠缴税款的法院判决。</p>
<p>受让人的税务责任</p>	<p>引入了受让人税务责任的概念。在这概念下，将对除纳税人以外的实际税收责任人施加税收责任。以下情况将导致税收责任的产生：</p> <ul style="list-style-type: none"> - 欠税未偿的纳税人从任何一方抵消了应收账款； - 一方从纳税人处免费获得资产，或在产生欠税的1年内以低于市场价格获得资产。 <p>税收责任仅限于被转让资产的价值。</p>

2. 企业所得税法的主要更新

法律实体被确定为蒙古居民纳税人的条件

满足以下条件则为蒙古居民纳税人：

- 根据蒙古法律成立的实体
- 实体的有效管理所在地在蒙古国境内

外国法律实体如果满足以下至少三个条件，这样的实体则将被视为蒙古税务居民：

- 50%以上的股东或代替股东直接或间接地行使其股东权利、履行责任的代表居住在蒙古
- 相应的纳税年度以前的连续4年内，超过50%的股东大会在蒙古举行
- 公司的会计和财务文件保存在蒙古
- 不少于25%的董事会成员，或代替董事会成员直接或间接地行使其权利、履行责任的代表居住在蒙古
- 公司不低于60%的销售收入在蒙古获得或来源于蒙古

从非税务居民纳税人中获得收入的新征税规定

- 引入了“源自蒙古收入”的概念，范围包括销售所得、租赁所得、资产所有权、所有权和使用权的转让（或相关权利）所得
- 当前法律规定，只有蒙古居民纳税人才能担任预扣税代理人，新税法规定在没有预扣代理人的情况下，非居民应负责以自我评估的方式报告和纳税。

亏损结转新规

所有纳税人的亏损可结转年限**最长4年**，不论所处的行业，上限为应税所得的50%

新的损失结转规定不适用于发生在2020年1月1日前的损失。

可扣除支出的一般要求

可扣除支出的一般要求，需要同时满足以下条件：

- 与报告期相关的支出
- 获得应税收入时产生的支出
- 该支出为实际发生，有相应的会计文件作为支持
- 法律中列明的某些支出（如从居民纳税人处采购、购入不动产），应有有效的增值税票。对于进口货物，提供已在海关支付税费的支持文件

此外，对于某些支出的抵扣存在一定的限制：

- 应进行税费预扣的支出，只有进行了税费预扣和申报才能进行抵扣
- 代理费支出，抵扣上限为5%（按照总薪酬进行计算）
- 修理和维护费支出，应包含零件费

利息支出扣除的新规

现行的资本弱化规定的债务资本比例为3比1，限制计算企业所得税时利息支出的抵扣。新规还对关联方之间贷款的利息扣除做出了限制。可抵扣利息支出的上限为相应年度息税折旧摊销前利润的30%

2. 企业所得税法中的主要变更（续）

<p>关于常设机构的规定</p>	<p>常设机构的定义得到了扩展，并与国际税务规定保持一致。新的企业所得税法中引入了以下概念：</p> <ul style="list-style-type: none"> - 外国实体在蒙古国境内进行建筑施工活动的时间在90天或以上，则构成常设机构 - 在连续的12个月内，外国实体通过在蒙古境内的员工或其他人员提供服务，时间达到183天，则构成常设机构 - 如代理人习惯性在签署常规上无须公司进行重大修改的合同时担任主要角色，则构成代理型常设机构 <p>税务机关将会后续出台包括注册和纳税申报规定在内的常设机构详细指引。</p>
<p>折旧</p>	<p>关于税收折旧的规定有以下更新：</p> <ul style="list-style-type: none"> - 建筑的税收折旧年限从40年降低至25年（该变更不适用于持有采矿和石油许可的实体） - 电脑及其配件的折旧年限从3年降低至2年 - 租赁资产有特别的折旧规则 <p>新购得资产的折旧，应从购入后次月的1号开始计算。</p>
<p>关于外国受控公司的规定</p>	<p>关于外国受控公司的规定在以下条件时将引入：</p> <ul style="list-style-type: none"> - 外国受控公司被作为蒙古税务居民对待 - 如为出于IPO目的设立的外国受控公司，则相关规定不适用 - 如外国受控公司在蒙古法律规定的离岸区域进行活动，将适用于某些特别规定
<p>税率变化</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 25%的企业所得税税级适用门槛调整至60亿蒙图 - 收入未超过3亿蒙图的实体半年交一次企业所得税纳税申报表，并按照1%的税率缴纳（不适用于采矿、石油、含酒精饮料和烟草行业） - 投资者购入本地实体（非持有矿业资源、石油勘探、采矿特别许可的实体）债务证券，在本地或国际股票市场进行交易，获得的利息收入按照5%的税率征税
<p>税收抵免</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 非采矿、石油、含酒精饮料和烟草行业的纳税人，如收入低于150万蒙图，其税收抵免比例为90% - 如满足某些条件，在外国支付的税费可用来抵免蒙古的应缴税费
<p>纳税申报</p>	<p>根据上一年的应税所得：</p> <ul style="list-style-type: none"> - 应税所得超过60亿蒙图（MNT）的纳税人，应每季度提交一次企业所得税纳税申报表。 - 应税所得低于60亿蒙图的纳税人一年提交两次企业所得税纳税申报表。
<p>围栏政策（分隔原则）</p>	<p>矿业公司就每一个许可单独申报所得、支出和税务结转。</p>

3. 个人所得税法中的主要变更

关于税收居所确认的规定	<p>税收居民 指的是满足以下条件的个人：</p> <ul style="list-style-type: none">- 连续12个月内，在蒙古居住超过183天- 50%或以上的应税所得在蒙古获得或来自于蒙古的收入中获得
外国纳税抵扣	如满足某些条件，在 外国缴纳的税款 ，且这些国家与蒙古有相关的税务事宜信息交换协议， 外国缴纳的税款 可用于抵扣报告期内 蒙古税务居民 在 蒙古 内的税款。
员工补贴如何征税的主要变化	<p>餐补和交通补贴被视为直接收入，扣除社保缴款后征税。</p> <p>与雇佣相关、由雇主支付的自愿保险、医疗保险、意外保险和职业责任保险不再纳入个人所得税征税范围。</p>
跨境合同中的个人收入部分	蒙古和外国实体之间签订的合同 应注明个人收入 。分配给个人的收入，如果个人在蒙古国工作，则需要 缴纳个人所得税 。如果未在合同注明收入， 与个人在蒙古国工作相关的费用 应被视为应税收入，缴纳个人所得税。

4. 增值税法的变更

固定资产进项税的扣除规定	<p>因采购/进口固定资产而支付的进项增值税在以下时限内可按照直线法退回：</p> <ul style="list-style-type: none">- 用于建筑施工-10年- 设备（包括勘探支出）-5年- 其他资产 - 直接退回
贷款利息增值税	当前法律未对非银行借方的贷款利息收入作出清晰规定。从 2020年1月 开始， 所有类型的利息收入 都 免除增值税 。

Татварын шинэчилсэн хуулиуд удахгүй хэрэгжиж эхэлнэ

Холбогдох хаяг:

Майк Ахэрн

Партнер, Татвар, Хуулийн зөвлөх
үйлчилгээ
michael.ahern@pwc.com

Чойжамцын Цэндмаа

Захирал, Татвар, Хуулийн зөвлөх
үйлчилгээ
tsendmaa.choijamts@pwc.com

Марина Тарнавска

Ахлах Менежер, Татвар, Хуулийн
зөвлөх үйлчилгээ
tarnavska.maryna@pwc.com

Рагчаахүүгийн Мөнхжаргал

Хуулийн Ахлах Зөвлөх
munkhjargal.ragchaakhuu@pwc.com

Прайсуотерхаускүперс Такс ТМЗ ХХК

Сентрал Тауэр, 6 давхар
603 тоот, Улаанбаатар
14200, Монгол Улс
Утас : + 976 70009089
Факс : +976 11 322068
www.pwc.com/mn

Энэхүү мэдээллийг РwС Такс ТМЗ ХХК-аас бэлтгэсэн болно. Энэ мэдээлэлд багтсан материал нь зөвхөн ерөнхий мэдээллийн зорилготой бөгөөд энд тусгасан асуудал бүрээр олон талын, цогц шинжилсэн мэдээллийг агуулаагүй болно. Аливаа үйлдэл хийх (эс үйлдэх)-ээс өмнө үүнийг уншигч та өөрийн нөхцөл байдалд тохирсон тусгайлан мэргэжлийн зөвлөгөө авах нь зүйтэй. Энэ мэдээллийн агуулгыг ашигласан үйлдэл, алдаа хийдлээс гарах аливаа хариуцлагыг бид хариуцахгүй болно.

© 2019 "Бүх эрх нь хамгаалагдсан. Энэхүү танилцуулгад дурдагдсан "PwC" нь PricewaterhouseCoopers International Limited -ийн гишүүн байгууллага болох Прайсуотерхаускүперс Такс ТМЗ ХХК-г илэрхийлнэ.

Монгол Улсын Засгийн газраас шинэчлэн найруулсан Татварын ерөнхий хууль (ТЕХ), Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар (ААНОАТ)-ын тухай хууль, Хувь хүний орлогын албан татвар (ХХОАТ)-ын тухай хуулиуд болон Нэмэгдсэн Өртгийн Албан Татвар (НӨАТ)-ын тухай хуулийн нэмэлт өөрчлөлтийг 2019 оны 3-р сарын 22-ны өдөр баталлаа. Хуулийн өөрчлөлтүүд нь 2020 оны 1 сарын 1-ний өдрөөс хүчин төгөлдөр үйлчилж эхэлнэ.

Шинэчлэн баталсан хуулиудад зарим ерөнхий заалтууд байгаа бөгөөд эдгээр шинэ өөрчлөлтүүдийг хэрэгжүүлж, дагаж мөрдөхөд нэмэлт тодруулга, журмууд шаардлагатай бөгөөд холбогдох төрийн байгууллагуудаас шинэчлэгдсэн хуулиудыг дагаж мөрдөх журмууд батлагдаж гарахаар хүлээгдэж байна.

Татварын хуулийн өөрчлөлтүүдээр өмнөх зохицуулалтуудыг шинэчилж, дор дурдсан шинэ ойлголт, зохицуулалтууд шинээр нэмэгдсэн:

- Татвараас зайлсхийхийн эсрэг ерөнхий дүрэм болон Үнэ шилжилтийн дүрэм
- Гадаад улсын татварын байгууллагатай харилцан мэдээлэл солилцох журам
- Татварын маргаан шийдвэрлэх ажиллагааны өөрчлөлт
- Татварын торгууль, алданги
- НӨАТ –ын хасалт хийх зохицуулалт
- Оршин суугч болон оршин суугч бус татвар төлөгчийн шинэчлэгдсэн тодорхойлолт
- Төлөөний газар (ТГ) -ын талаарх нарийн зохицуулалтууд
- Татварын зорилгоор орлого хүлээн зөвшөөрөх зохицуулалтын өөрчлөлт
- ААНОАТ –ын хасагдах зардлын өөрчлөлт
- Алдагдал шилжүүлэн тооцох зохицуулалтын өөрчлөлт
- Гадаад улсад төлсөн албан татварыг хасах зохицуулалт
- Удирдах байгууллага нь Монгол Улсад байрладаг гадаадын аж ахуйн нэгжийн зохицуулалт

Илүү дэлгэрэнгүй мэдээллийг дараагийн хуудаснуудаас харна уу.

1. ТЭХ болон Зөрчлийн тухай хуулийн гол өөрчлөлтүүд

Товч тайлбар	Өөрчлөлт
Хөөн хэлэлцэх хугацаа	Татварын хөөн хэлэлцэх хугацаа 5 жилээс 4 жил болж өөрчлөгдсөн. Хөөн хэлэлцэх хугацаа татварын нөхөн ногдуулалт, татварын алданги, торгуулийг хамардаг байсан бол шинэ ТЭХ-д татварын хөнгөлөлт чөлөөлөлт эдлэх, алдагдал шилжүүлэх мөн НӨАТ –ын ногдуулалт, төлөлтийг баталгаажуулахад мөн хамаарахаар өөрчлөгдсөн.
Татвараас зайлсхийхийн эсрэг дүрэм	Шинэ ТЭХ –д Татвараас Зайлсхийхийн Эсрэг Ерөнхий Дүрэм (ТЗЭЕД) шинээр тусгагдсан. Татварын албаны эрсдэлийн удирдлагын хороо ТЗЭЕД-ийг хэрэгжүүлэх, татварыг нөхөн ногдуулах (өмнөх 4 жилийг хамарна) үйл ажиллагааг хариуцаж ажиллахаар зохицуулагдсан байна. <i>Татвараас зайлсхийхтэй тэмцэх шинэ зохицуулалт үйлчилж эхлэх тул татвар төлөгчид харилцан хамааралтай этгээдүүдтэй хийгдэх ажил гүйлгээндээ анхаарал хандуулах шаардлагатай.</i>
Татварын зорилгоор мэдээлэл солилцох журам	Татварын албад татварын зорилгоор мэдээлэл солилцох ажлыг хэрэгжүүлж эхэлж байгаа бөгөөд тэд татвар төлөгчийн санхүүгийн болон эзэмшигчийн мэдээллийг мэдэх боломжтой болох юм.
Харилцан хамааралтай этгээдийн тодорхойлолт	Харилцан хамааралтай этгээд ийн тодорхойлолт шинэчлэгдсэн бөгөөд энэ нь бүх төрлийн татварын харилцаанд ашиглагдана.
Үнэ шилжилтийн цогц зохицуулалт	ЭЗХАБ –ын ҮШ –ийн зохицуулалтад нийцсэн ҮШ-ийн цогц зохицуулалтыг шинээр баталсан. Шаардлагатай татвар төлөгчид ҮШ-ийн жилийн тайлан, дотоод ҮШ –ийн тайлан, ерөнхий ҮШ-ийн тайлан болон улс бүрээр тайланг тайлагнах шаардлагатай. ҮШ-ийн тайлан бэлтгэх нарийвчилсан аргачлал батлагдахаар хүлээгдэж байна. <i>Дээр дурдсан ҮШ –ийн тайланг тайлангнаагүй тохиолдолд их хэмжээний торгууль ногдуулна.</i>
ҮШ –ийн тайлангуудыг гаргаагүй тохиолдолд ногдуулах торгууль	ҮШ тайлангуудыг гаргаагүй бол доорх торгуулийг ногдуулна: - ҮШ ажил гүйлгээний жилийн тайлангийн хувьд харилцан хамааралтай этгээд хооронд хийгдсэн ажил гүйлгээний нийт дүнгийн 2 хувь - ерөнхий үнэ шилжилтийн тайлан, эсхүл дотоод үнэ шилжилтийн тайлангийн хувьд харилцан хамааралтай этгээд хооронд хийгдсэн ажил гүйлгээний нийт дүнгийн 3 хувиар торгоно - улс бүрээр тайлангийн хувьд харилцан хамааралтай этгээд хооронд хийгдсэн ажил гүйлгээний нийт дүнгийн 4 хувиар торгоно.
Татварын албанаас тавих тайлангийн зөрүү залруулах шаардлага	Татварын алба татварын тайланг хянаж мэдээллийн зөрүү илэрвэл илрүүлснээс хойш ажлын 3 өдрийн дотор мэдээллийн зөрүүг залруулах шаардлагыг татвар төлөгчид хүргүүлнэ. Татвар төлөгч шаардлагыг хүлээн авснаас хойш ажлын 3 өдөрт багтаан шаардлагад заасан зөрүүг арилгаж, залруулсан тайланг тушаах, эсхүл шаардлагыг үндэслэлгүй гэж үзсэн тайлбараа хүргүүлэх үүрэгтэй. Хэрэв татвар төлөгч 3 хоногийн дотор шаардлагатай арга хэмжээг аваагүй, эсхүл татварын албан татвар төлөгчийн тайлбарыг үндэслэлгүй гэж үзвэл энэ нь татварын хяналт шалгалт хийх үндэслэл болох боломжтой.
Татвар төлөх хугацааны сунгалт	Татварын алба нь хуульд заасан тодорхой нөхцөлүүдийн улмаас (байгалийн гамшиг, үйл ажиллагаагаа зогсоосон, эрүүл мэндийн шалтгаан, мөн дараалсан 3 жилийн хугацаанд алдагдалтай ажилласан) татвар төлөх боломжгүй болсон татвар төлөгчийн бичгээр гаргасан хүсэлтийг үндэслэн татвар төлөх хугацааг 1 жил хүртэлх хугацаагаар сунгах бөгөөд энэхүү хугацааг ахин сунгах боломжтой боловч нийт хугацаа 2 жилээс хэтрэхгүй байхаар зохицуулсан (одоогийн хуулиар татвар төлөх хугацааг 60 хүртэлх хоногоор сунгах боломжтой) .

1. ТЕХ болон Зөрчлийн тухай хуулийн гол өөрчлөлтүүд (үргэлжлэл)

Товч тайлбар

Өөрчлөлт

Татварын хууль тогтоомж хэрэгжүүлэх зөвлөмж

Татварын алба **татварын хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх зөвлөмжийг татвар төлөгчийн хүсэлтэнд үндэслэн эсхүл татварын алба өөрөө гаргах боломжтой**. Татварын хуулийг хэрэгжүүлэх зөвлөмж нь татвар төлөгчийн, төрийн, эсхүл гуравдагч этгээдийн нууц мэдээлэл агуулаагүй бол олон нийтэд нээлттэй цахим санд байршина. Хууль тогтоомж хэрэгжүүлэх зөвлөмж авах хүсэлт нь хөрөнгө оруулалтын гэрээ, бүтээгдэхүүн хуваах гэрээ, ҮШ тайлантай хамааралтай зэрэг тохиолдлуудад татварын алба хүсэлтийг хүлээж авахаас татгалзаж болно.

Эцсийн эзэмшигчийн шинэ тодорхойлолт

Эцсийн эзэмшигч гэж ашигт малтмал, газрын тос, цацраг идэвхт ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл, газар эзэмших, ашиглах эрх эзэмшигч этгээдийн **30 болон түүнээс дээш хувийн хувьцаа, хувь оролцоо, эсхүл саналын эрхийг** өөрөө, эсхүл нэг болон түүнээс дээш үргэлжилсэн хэлхээ холбоо бүхий хуулийн этгээдээр төлөөлүүлэн **эзэмшдэг**, саналын эрхийг төлөөлүүлэн хэрэгжүүлдэг, эсхүл ногдол ашгийг хүлээн авах эрхтэй этгээдийг хэлнэ. Татвар төлөгч нь эцсийн эзэмшигч өөрчлөгдсөн тохиолдолд 30 хоногийн дотор (хаалттай аж ахуй нэгжүүд), эсхүл жил бүрийн 7 сарын 10 болон 2 сарын 10 дотор (нээлттэй хувьцаат компаниуд) бүртгүүлж тайлагнах үүрэгтэй. Хууль зөрчсөн тохиолдолд лиценз, газрын эрхийг цуцлах шийтгэлтэй.

Татварын алба татвар төлөгчийн мэдээллийг хөндлөнгийн байгууллагаас авч татварын ногдлыг тодорхойлоход ашиглаж болно

Дараах төрийн болон хувийн байгууллагууд татварын албанд тогтсон хугацаанд эсхүл татварын албанаас шаардах үед мэдээлэл гаргаж өгөх үүрэгтэй:

- Санхүү төсвийн асуудал эрхэлсэн төв байгууллага, гаалийн байгууллага, цагдаагийн байгууллага, улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн байгууллага гэх зэрэг төрийн байгууллагууд
- Монголын хөрөнгийн бирж
- Нотариат
- Газрын алба
- Арилжааны банк болон банк бус санхүүгийн байгууллага гэх мэт.

Татварын хууль зөрчсөн үйлдэлд хүлээлгэх хариуцлага

Татварын зөрчлийн төрлөөс хамаарч ТЕХ эсхүл Зөрчлийн тухай хуулийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ:

- ТЕХ –д заасан торгууль нь дараах тохиолдлуудад хамаарна: i) Төлөх татварын хэмжээг бууруулсан, ii) суутгаж авах татварыг суутгаагүй, iii) НӨАТ –ын тухай хууль зөрчсөн
- Нөхөн төлүүлэх татвар, төлөөгүй татварт ногдох **алдангийн хэмжээ нь нөхөн төлүүлэх татварын 50 хувь хүртэл нэмэгдсэн**
- **Зөрчлийг давтан үйлдсэн талаарх зохицуулалтыг шинээр танилцуулсан.** Давтан үйлдсэн зөрчилд ногдох нөхөн төлбөл зохих татвар түүнд ногдох торгуулийн дүн дээр тухайн нөхөн төлүүлэх татварын дүнгийн 50 хувиар нэмж торгоно.
- Зөрчлийн тухай хуульд заасан арга хэмжээ нь татварын тайланг хугацаанд нь гаргаагүй, татварыг хугацаанд нь төлөөгүй, шаардлагатай мэдээллийг хуульд заасан хугацаанд мэдээлээгүй зэрэг зөрчил үйлдсэн нь ил тодорхой, зөрчлийг нотлох шаардлагагүй зөрчил, эс үйлдэхүйд хамаарна.
- **Татварыг хугацаанд нь төлөөгүйд ногдуулах** торгуулийн хэмжээ **20 хувиар нэмэгдсэн.**

Татварын өр хураах эрх мэдэл нэмэгдсэн

Татварын өрийг хураах болон түүний албадлагын арга хэмжээг **татварын алба дангаар хэрэгжүүлэхээр өөрчлөгдсөн** бөгөөд **Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газар** татварын өртэй холбогдох шүүхийн шийдвэрийг албадан хэрэгжүүлэхэд **оролцохгүй болсон.**

Татвар төлөх үүрэгтэй хоёрдогч этгээд

Татвар төлөх үүрэгтэй хоёрдогч этгээдийн талаарх ойлголтыг шинээр танилцуулсан ба дараах тохиолдолд татвар төлөх үүрэгтэй хоёрдогч этгээд өртэй татвар төлөгчийн татварын өрийг барагдуулахаар зохицуулсан байна:

- татварын өр үүссэн хуулийн хугацаанаас нэг жилийн өмнөх өдрөөс хойш хугацаанд тухайн өртэй татвар төлөгч хөрөнгөө үнэгүй, эсхүл хэт бага үнээр шилжүүлсэн хоёрдогч тал
 - Хоёрдогч талаас авах авлагаа хүчингүй болгосон
- Татвар төлөх үүрэгтэй хоёрдогч этгээдийн шилжүүлж авсан хөрөнгө, хүчингүй болгосон авлагын хэмжээгээр татвар төлөх үүрэгтэй хоёрдогч этгээдийн төлөх татварын хэмжээ хязгаарлагдана.

2. ААНОАТ тухай хуулийн гол өөрчлөлтүүд

Товч тайлбар

Өөрчлөлт

Оршин суугч болон оршин суугч бус албан татвар төлөгч

Оршин суугч татвар төлөгч :

- Монгол улсын хуулийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан аж ахуй нэгж
- Удирдах байгууллага нь Монгол улсад байрладаг гадаадын аж ахуй нэгж

Дараах шалгууруудын 3 ба түүнээс дээш нөхцөлийг хангасан гадаадын аж ахуй нэгж Монгол улсын оршин суугч татвар төлөгч байна:

- Хувьцаа эзэмшигч, эсхүл өөрийн төлөөллөөрөө дамжуулан хувьцаа эзэмшигчийн эрх, үүргээ шууд болон шууд бусаар хэрэгжүүлдэг хувьцаа эзэмшигчдийн 50-иас дээш хувь нь Монгол Улсад оршин суудаг;
- Тухайн татварын жилийн өмнөх дараалсан дөрвөн жилд хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын нийт тооны 50-иас дээш хувь нь Монгол Улсад зохион байгуулагдсан;
- Нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн баримтыг Монгол Улсад хадгалдаг;
- Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүд, эсхүл өөрийн төлөөллөөрөө дамжуулан төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүний эрх, үүргээ шууд болон шууд бусаар хэрэгжүүлдэг этгээдийн 25-аас доошгүй хувь нь Монгол Улсад оршин суудаг;
- Нийт борлуулалтын орлогын 60-аас доошгүй хувийг Монгол Улсад болон Монгол Улсаас эх үүсвэртэй олдог

Оршин суугч татвар төлөгчийн олсон орлогыг татваржуулах шинэ зохицуулалт

- **Монгол улсаас эх үүсвэртэй** орлогын тодорхойлолт шинээр нэмэгдсэн бөгөөд үүнд борлуулалтын орлого, Монгол улсад байрладаггүй албан татвар төлөгчийн эзэмшил, ашиглалт, өмчлөлд байгаа хөрөнгө (эзэмших эрх) -ийг борлуулсан шилжүүлсний орлого гэх мэт орлогууд хамаарна
- Одоогийн зохицуулалтаар Монгол улсын оршин суугч татвар төлөгч суутган төлөгчийн үүрэг гүйцэтгэдэг одоогийн зохицуулалтаас гадна шинэ хуулийн дагуу суутган төлөгч байхгүй тохиолдолд оршин суугч бус этгээд өөрөө татвараа төлж тайлагнах үүрэгтэй байхаар зохицуулагдсан

Алдагдал шилжүүлэн тооцох

Алдагдал шилжүүлэн тооцох хугацаа нь салбараас үл хамааран 4 жил болж өөрчлөгдсөн бөгөөд тайлант үеийн албан татвар ногдуулах орлогын 50 хувиар хязгаарлан хасч тооцно.

Алдагдал шилжүүлэн тооцох шинэ аргачлал нь 2020 оны 1 дүгээр сарын 1 -ээс өмнө хэрэгжсэн алдагдалд хамаарахгүй

Хасагдах зардал тавигдах ерөнхий шаардлагууд

Хасагдах зардалд тавигдах ерөнхий шаардлагуудад доорх нөхцөлүүд хамаарагдах бөгөөд нэгэн зэрэг хангасан байх шаардлагатай:

- Тухайн татварын тайлант хугацаанд хамаарсан байх
- Албан татвар төлөгчийн албан татвар ногдох орлого олох үйл ажиллагаатай шууд холбогдон гарсан байх
- Зардал бодитой гарсан бөгөөд шаардлагатай баримт бүртгэлээр баталгаажсан байх
- Хуульд заасан зарим зардлуудын хувьд (оршин суугч этгээдээс авсан ажил үйлчилгээ, үл хөдлөх хөрөнгийн худалдан авалт) НӨАТ –ын баримтаар баталгаажсан байх шаардлагатай.

Түүнчлэн зарим зардлуудын **хувьд тодорхой хасагдах зардлын хязгаарлалтууд** үйлчилнэ:

- Татвар суутгах орлого олгосон тохиолдолд татварыг суутган авч тайлагнасан тохиолдолд хасч тооцно
- Ёслол хүндэтгэлийн арга хэмжээний зардал нь тухайн жилийн цалингийн зардлын 5 хувиас хэтрэхгүй
- Засварын зардалд сэлбэг хэрэгслийн зардлыг оруулж тооцно

Албан татвар ногдох орлогоос хасаж тооцох хүүгийн зардал

ААНОАТ –ын зорилгоор хасагдах хүүгийн зардалд тавигдах хязгаарыг тодорхойлсон одоогийн өр төлбөр эзний өмчийн 1:3 нимгэн капиталжуулалтын зохицуулалт дээр нэмэгдэн **харилцан хамааралтай этгээд хооронд хийгдсэн ажил гүйлгээний хасагдах хүүгийн зардлын хэмжээ нь тайлант хугацааны хүү, татвар, элэгдэл хорогдлын өмнөх ашгийн 30 хувиар хязгаарлагдана.**

2. ААНОАТ тухай хуулийн гол өөрчлөлтүүд (үргэлжлэл)

Товч тайлбар Өөрчлөлт

<p>ТГ –ын зохицуулалт</p>	<p>ТГ –ын тодорхойлолтууд олон улсын татварын зохицуулалтад нийцсэн байдлаар илүү дэлгэрэнгүй болж өөрчлөгдсөн. ААНОАТ –ын шинэ хуульд дараах ойлголтууд шинээр нэмэгдсэн:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Гадаадын хуулийн этгээд Монгол улсад 90 болон түүнээс дээш хоног үйл ажиллагаа явуулсан бол Барилгын ТГ үүссэн гэж үзнэ - Гадаадын хуулийн этгээд өөрийн ажилтан эсхүл өөр бусад хөлсний ажилтнаар дамжуулан үргэлжилсэн 12 сарын хугацаанд 183 болон түүнээс дээш хоногийн хугацаанд Монгол улсад үйлчилгээ үзүүлсэн бол Үйлчилгээний ТГ үүссэн гэж үзнэ - Монгол улсад байрладаггүй албан татвар төлөгчийн гэрээний гол нөхцөлийг өөрчлөхгүйгээр гэрээ байгуулах удирдан зохион байгуулдаг, эсхүл биечлэн гэрээ байгуулдаг этгээдийг Агентийн ТГ үүссэн гэж үзнэ г.м <p>Татварын албанаас төлөөний газрыг бүртгэх, татвар төлөх тайлагнахтай холбоотой журмыг батлахаар хүлээгдэж байна.</p>
<p>Элэгдэл</p>	<p>Татварын зорилгоор элэгдэл тооцох зохицуулалт дараах байдлаар өөрчлөгдсөн:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Барилгын элэгдэл 40 жилээс 25 жил болж буурсан (ашигт малтмал, цацраг идэвхт ашигт малтмал, газрын тосны хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн хувьд хамааралгүй) - Компьютер, дагалдах тоног төхөөрөмж, программ хангамжийн элэгдэл 3 жилээс 2 жил болж буурсан - Түрээсийн хөрөнгийн хувьд элэгдлийг хуульд заасны дагуу элэгдүүлнэ <p>Шинээр эзэмшсэн хөрөнгийн элэгдлийг дараагийн сарын эхний өдрөөс эхлэн тооцно (өмнөх хуулиар дараагийн улирлын эхний өдрөөс эхлэн тооцдог байсан)</p>
<p>Үйл ажиллагааны удирдлагыг Монгол Улсад хэрэгжүүлдэг гадаадын аж ахуйн нэгж</p>	<p>Үйл ажиллагааны удирдлагыг Монгол Улсад хэрэгжүүлдэг гадаадын аж ахуйн нэгж (ҮАУМУХГААН) -ийн талаарх зохицуулалт шинээр танилцуулагдсан:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ҮАУМУХГААН нь Монгол улсын оршин суугч татвар төлөгч байна - Үнэт цаасны анхдагч зах зээлд хувьцаа, нэгж эрхээ нээлттэй арилжаалах зорилгоор байгуулагдсан бол ҮАУМУХГААН –д хамаарахгүй - Монгол улсын хуульд заасан оффшор бүсэд үйл ажиллагаа явуулсан, ҮАУМУХГААН –д тусгай зохицуулалт үйлчилнэ.
<p>Татварын хувь хэмжээний гол өөрчлөлтүүд</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 25% -иар татвар ногдуулах жилийн орлогын босго 6 тэрбум болж өссөн - 300 сая болон түүнээс дооших жилийн татвар ногдох орлого олсон, уул уурхай согтууруулах ундаа тамхины үйлдвэрлэл, газрын тосны салбарын бус татвар төлөгчид 1% албан татвар ногдуулна - Монгол Улсад байрладаг албан татвар төлөгчийн (ашигт малтмал, газрын тосны хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшдэггүй) гадаад, дотоодын үнэт цаасны анхдагч болон хоёрдогч зах зээлд нээлттэй арилжаалах өрийн хэрэгсэл, нэгж эрх худалдан авсан албан татвар төлөгчийн хүүгийн орлогод 5 хувиар татвар ногдуулна.
<p>Татварын хөнгөлөлт</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Жилийн татвар ногдох орлогын хэмжээ 1.5 тэрбумаас доош уул уурхай согтууруулах ундаа тамхины үйлдвэрлэл, газрын тосны салбарын бус татвар төлөгчдөд 90 хувийн татварын хөнгөлөлт - Тодорхой нөхцөлүүдийг хангасан тохиолдолд гадаад улсад төлсөн албан татварыг Монгол улсад төлбөл зохих албан татвараас хасч тооцно.
<p>Татварын тайлан гаргах</p>	<p>Өмнөх жилийн албан татвар ногдуулах орлогын дүнгээс хамаарч:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 6 тэрбумаас дээш албан татвар ногдуулах орлоготой татвар төлөгч ААНОАТ тайланг улирал тутам тайлагнана - 6 тэрбумаас дээш албан татвар ногдуулах орлогтой татвар төлөгч ААНОАТ тайланг хагас жил тутам тайлагнана
<p>Тусгай зөвшөөрөл бүрээрх тайлагнал</p>	<p>Уул уурхайн компаниуд тусгай зөвшөөрөл бүрээр орлого, зардал, алдагдал шилжүүлэх тооцоог хийж тайлагнана.</p>

3. ХХОАТ тухай хуулийн гол өөрчлөлтүүд

Товч тайлбар	Өөрчлөлт
Оршин суугч татвар төлөгчийг тодорхойлох	<p>Оршин суугч татвар төлөгч нь доорх 2 нөхцөлүүдийн аль нэгийг хангасан байна:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Монгол улсад дараалсан 12 сарын туршид 183 болон түүнээс дээш хоног оршин суусан байх - Нийт татвар ногдох орлогын 50 болон түүнээс дээш хувь нь Монгол улсад, эсхүл Монгол улсаас эх үүсвэртэй орлого байх
Гадаад улсад төлсөн албан татварыг хасч тооцох	<p>Монгол улстай татварын зорилгоор мэдээлэл харилцан солилцох гэрээтэй гадаад улсад төлсөн албан татварыг тодорхой шаардлагуудыг хангасан тохиолдолд Монгол улсад оршин суугч татвар төлөгчийн тухайн жилийн төлбөл зохих татвараас хасч тооцно.</p>
Ажилтанд олгосон орлогод татвар ногдуулахтай холбоотой гол өөрчлөлтүүд	<p>Хоол болон унааны хөнгөлөлтийг нийгмийн даатгалын шимтгэлийг хасч тооцсоны дараа татвар ногдуулах шууд орлогын ангилалд оруулж өөрчилсөн.</p> <p>Хөдөлмөр эрхлэлттэй холбоотойгоор ажил олгогчийн төлсөн сайн дурын эрүүл мэнд, гэнэтийн осол болон мэргэжлийн хариуцлагын даатгалын хураамжид ХХОАТ ногдуулахгүй.</p>
Оршин суугч бус этгээдтэй байгуулсан гэрээнд заагдсан хувь хүний орлого	<p>Монгол Улсад оршин суугч этгээд болон Монгол Улсад оршин суугч бус этгээд хооронд байгуулсан аж ахуйн үйл ажиллагааны гэрээнд тухайн оршин суугч бус этгээдийг төлөөлж ирж ажилласан хувь хүнд олгосон орлогыг талууд гэрээнд тусгасан байна. Тухайн хувь хүн Монгол улсад ирж ажилласан бол хувь хүнд ногдох орлогод ХХОАТ ногдуулна. Гэрээнд тодорхой тодорхой тусгагдаагүй тохиолдолд тухайн хувь хүний Монгол Улсад хүрэлцэн ирж ажиллахтай холбогдон гарсан зардлын дүнгээр албан татвар ногдуулах орлогыг тодорхойлно.</p>

4. НӨАТ –ын тухай хуулийн гол өөрчлөлтүүд

Үндсэн хөрөнгө худалдан авахад төлсөн НӨАТ –ыг хасч тооцох	<p>Үндсэн хөрөнгө худалдан авах, импортлоход төлсөн НӨАТ нь доорх байдлаар хувь тэнцүүлэн хасагдуулах боломжтой болсон:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Барилга, байгууламжид 10 жил - Тоног төхөөрөмжид 5 жил (хайгуулын үйл ажиллагааны зардлыг хамааруулан) - Бусад үндсэн хөрөнгөнд тухай бүрт
Хүүгийн орлогод ногдох НӨАТ	<p>Одоогийн хуулиар, банк санхүүгийн байгууллагаас бусад байгууллагын зээлийн хүүгийн орлогод НӨАТ ногдуулах эсэхийг тодорхой зохицуулаагүй байдаг. НӨАТ –ын хуулийн шинэчилсэн найруулгаар бүх төрлийн хүүгийн орлогод НӨАТ ногдуулахгүй байхаар тодорхой зохицуулсан.</p>